

Oglas, pripomlašen itd.
tiskaju i ratnuju se na temelju
objegnog članka ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasi itd.
Salju se napušnicom ili poloz-
nicom pošt. Štedionice u Beču
na administraciju lista u Pulu.

Kod narutbe valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbliži
pošt. predbrojniku.

Tko list ne vrieme ne primi,
neka to javi odpravnici u
otvorenem pismu, za koji se
neplača poštarnica, ako se izvana
napiše "Reklamacija".

Cekovnog računa br. 8439.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu mno givari, a nesloga sve polvnrli". Naroda poslovci.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stipe Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Poziv na predplatu.

Nastupili smo drugo poljeće, radi toga molimo ovime cijenjene predplatnike, da nam pošalju tekuću predbrojbu, odnosno podmire stari dug.

Izдавanje lista skopčano je ve- likim troškom i radi toga bez točne predbrojbe dolazimo u nepričku prama našim obvezama.

SVAKI ONAJ, koji list prima, dužan je platiti predplatu prije ili kasnije.

Kao što su se cijenjeni predplatnici mogli već osvjeđočiti, mi izpu- njujemo svoju dužnost prama njima i to nam daje nadu, da će i oni učiniti svoju.

Tko nemože sve, neka pošalje barem nešto na račun.

SVE ONE, koji su nam dužni jošte za prošlu godinu, ako se ne oglase do 15. jula predplatom ili pismom, brisati ćemo, a dužnu svotu utjerati drugim načinom.

Uprava „N. Sloga“.

Pučko školstvo Istre.

III.

U zadnjem smo članku pokazali, kolik postotak djece polazi, odnosno ne-polazi školu u kotarim pažinskom i kopskom, a sada evo nas da vidimo, kako je s tim polazkom u drugih kotarima.

U porečkom kotaru bilo je god. 1898—1899 u svemu 7254 djece, koja bi po zakonu bila dužna polaziti školu. Od gornjeg broja nije polazio školu 2510 djece. Polazile su dakle dvije trećine djece školu, nu i ovdje valju upamtiti, da su to po gotovo sve talijanska djece, došim je onaj ostatak djece naša krv, koja mora, da i nadalje luta u imeni neznanja.

Takav je od prilike razmjeri i u Ilo- sinjskom kotaru, gdje poraz 7503 djece dužne polaziti školu, nepolazili 2842. Da su ta dječa skoro izključivo naša, ne-treba nam valjda dokazivali.

U Voloskom kotaru, stojimo nešto bolje. Tamo ima 8658 djece dužne polaziti školu, a ipak ju nepolazi 2160. Po-lazak iznosi tu 92,2 postotka, i to je naj-viši broj, što ga se je do sada u Istri postiglo.

U pukoskom kotaru imade djece, dužne polaziti školu 7802, a nepolazili ju 1128. Tu je dakle po-lazak od 77,5 po-stotaka.

Glavni uzrok tomu, što je kod nas tolik broj djece, koja nepolaze nikakve škole, leži u onoj našoj žalostnoj činje-nici, što nam nedaju školu, a i ono, što ih imademo, većinom su u tak-

vom stanju, da se radi premalenog prostora mora odstranjivati suvišnu djecu. To vriedi dakako samo za hrvatske i sloven-ske škole, jer za talijanske je providljeno u svakom obziru u obilnoj mjeri.

Tako se je u školskoj godini 1898—1899 odstranilo 1848 djece, i upravo za to, što nisu mogla naći u školi mesta.

Sve ovo nije nikakva šala ili pusto naklanjanje, već je ovo točno i istinito na-vadjanje činjenica po statističkim podatcima, što ih svake godine sakupljaju c. kr. škol-ske oblasti.

Vredno bi bilo, da te veleslavne oblasti poduznu neslo, čim bi se već jednom stalno na put tim nezdravim i u nebo va-pijućim odnosajem u pogledu pučkoga skolstva Istre.

I naš zadnji kmet plaća poreze i na-mete; plaća ih u krv i u noveu, pak bi valjda već bilo doba, da se i njemu dade za uzdarje neslo onoga, što su već drugi i manje vredni od njega jur davno za-dobili. Nu ne samo to, nego i postojećim već školam morale bi iste oblasti, da po-vete nešto više pažnje, pak da bi u njih bio uspjeli i napredak tukav, kakvin se na žalost onakve, kakve jesu: nemogu-pohvaliti.

Vidjeli smo dakle, da pravoga na-predka u naših školah neima, niti ga u postojećim odnosajem može biti. Nu pitajmo se: kdo je tonu kriva? Veliku bi uvredu nacio našim vrednim učiteljem onaj, koj bi još uspjehu na polju naše pučke pro-svjete pripisao njihovoj možebitnoj nespo-sobnosti, ili čak nehranju i nemaru. Ne, uza sva zla, grde i nemile brige, koje odasvud biju ili tiste našeg učitelja, on se uzprkos tomu drži na svojem mjestu-junački i baš kako valja, pače obzirom na njegove nesnosne gospodarske nevolje; on čini često i preko svojih sila. Neima dvojbe, da kad bi po njega prilike bile bolje, da bi u njemu samom posko-cila snaga i veći žar i želja za radom, pa se već i to može u neku ruku smatrati jednim od uzroka slabom napredku u našim školama.

Nu glavni i pravi uzrok tonu leži upravo u samom ustrojstvu naših škola. U predjasnijih članicama bijase govor i o tomu. Ustrojstvo naših škola je najgore, što može biti. U prvom redu dolaze one nesretne jednorazrednice. Šest školskih godi-na, koje bi na neki način moralio da odgovaraaju tolikim razredom, a sve to na jednog učitelja; dapaće kod nerazdijeljenih škola i u jedno te isto vrieme. Kakav može biti taj uspjehi ma i kraj najvećeg nastojaanja, životnosti i uztrajnosti čotinoga učitelja? Pridodajmo pak tomu, da naše jednorazrednice polazi riedkokad izpod 150 djece, pak će si moći lako svaki predočiti, kakva je to muka za učitelja, na čija ledja pada ciela ta vojska svakoga djece.

Ovo sve vriedi samo za naše maču-hinski uredjene škole, jer za talijanske je u tom smislu providljeno vrlo dobro. Talijani inadu i takovi škola, gdje na pojedinačno učitelja odпадa po petorice djece. Po tom dolazi drugi nemanje važan razlog lošem napredku u pučkoj školi. U

Istri ima znatan broj škola, u kojih su djeca prisiljena, da prve početke ljudskoga znanja primaju u tudjem, njima nepoznatom jeziku. Takovi su škola na žalost i više nego li se misli. U Voloskom kotaru imade takve tri — i to sve tri talijanske. Svišto bi bilo trošiti rieci, kako se to protivi najjednostavnijem didaktičnom pra-vilu, na zasutili se nemože, koliko se tim necovječnim, protunaravskim, dà, divljačkim načinom steli onoj sirotinji, koja je tim sprječena, da bilo što nauči, što bi joj moglo u budućem životu silno trebati.

Joste nam valja spomenuti jedan od glavnijih uzroka slabom napredku u puč-kih školama Istre, to jest o lošem i nemarnom polazku škole, ali o tom i o ostalim nuz-drenjim razlozima u budućem zaključenom članku.

Zastupnik Perić o položaju.

Hrvatski zastupnik na carevinskom vjeću iz Dalmacije, profesor J. V. Perić, priobčuje u prazkoj "Politik" svoje misli o današnjem položaju u Austriji pod na-slovom "Quid ergo agendum" (sto valja dakle, raditi). Zanimivo razglašanje zastupnika jest u glavnom slijedećem sa-držaju:

Austrijski državnici nastojali su već od početka ustavne dobe, da uzpostave u državi redovite odnosaje, nu te svrle ne-postigoši radi toga, što su se služili po-gresnim sredstvima. Ti državnici kušali su riešiti narodnostno pitanje, ali su izbjeg-veli to učinili na temelju narodne ravno-pravnosti.

Kad je godine 1879 došlo na vladu ministarstvo grofa Taaffea, uzeo si je bar djelomično za zadatu, da izmiri austrijske narodnosti na temelju ravnoopravnosti. Nu-ja u istinu prava austrijska těžnja nije s dva razloga ostvarena. S jedne strane stavlja je Taaffeu zapriče liberalna stranka, a s druge strane htio je Taaffe sjediniti različite življe i stranke. To je u Austriji nemoguće, jer je uprav narodno pitanje stolž, oko kojega se kreće politička borba. Riesenje narodnostnog pitanja traže unutrašnji i izvanjski odno-saji monarhije, koju sa svih strana okružuju jakе države sa srodnim elementima. S toga je potrebito, da ti elementi u Austriji nadaju svoj narodni bitak osiguran u svakom pogledu. Te narodnostne borbe ne može zaustaviti nikakov javni interes, a slabu položaj monarhije prema vani, osećaju životne interese svega pučanstva u državi. Neprestani pugnici i vje-čanji ne postizava se nikakav uspjeh. Iz tog zamršenog stanja mogu izvesti samo dva puta: ili se uteći absolutizmu ili pa-četi pravu austrijsku politiku, za koju vladav-a ne treba tražiti savjetu, ni kod Slavena ni kod Niemaca, a neznanje kod Magjara, nego se samo povratiti k državnom uredjenju, nezakonjenom u prag-matičkoj sukejiji i držati se prieslostnog govora od godine 1879., koji je naglasio ravnoopravnost i postizanje državo-pravnih

predaja. Na tom se putu moraju naći svr pošteno misleći austrijski rodoljubi.

Dokle god se u Austriji ne uzpostavi podpuna ravnoopravnost naroda, dotle ne može biti govor o unutrašnjem miru i gospodarskom napredku. Sadašnji ustav mora se promjeniti u formi, koja bat do-nekle udovoljava povjernim i narodnim pravom Slavena. Austrijska vlada je već često put izrekla liepe rieci: pravčnost, jednakopravnost i jednakovrijednost, ali nijedan austrijski državnik još nije kazao, što te rieci znaće, i kojini sredstvi će pribaviti prava austrijskim narodom. A te rieci znaće jednako pravo za sve i jednakos svih narodnosti. S toga nema nijedna narodnost prava na kakov pogodovan po-ložaj u državi. Tko dakle traži u Austriji za Niemce prevlast i njemacki jezik proglašuje državnom potrebotom, taj poškappa ohstanak monarhije.

Valje pozlatiti, što se austrijskim usta-vom zajamčena ravnoopravnost naroda ne provala, nego se nepravdanim izbornim redom i neizpravnim tunacanjem zakona prikrajuju prava većeg dijela pučanstva na korist manjine. Iz dugogodišnjeg iz-kustva je poznato, da se tonu dade do-skocići samo promjenom sustava, u komu bi korišteni svih zala. Nepristran prema-tratac javnog živila za posljednjih godina morao je doći do uverenja, da austrijska država može ozdraviti od sadašnjih po-gresaka po cijelom svom razvitiu sano na temelju autonomije zemalja i federal-nog preustrojstva ustava. To je danas uverenje pretežito većine austrijskih na-roda.

Sadašnji centralistički sustav stvoren je, da odnarođi austrijske Slavene. Nu ta je misao danas postala utopijom. Fe-de-rativno ustrojstvo monarhije odgovara najbolje i narodnim interesom Niemaca. Radikalni Niemci tomu prigovaraju, da je tim zakopan njemacki državni jezik. Ali je prava nesmisao, kad Niemci hoće iz jedinstvenog, umogućenog, političkog naroda učinili jednojezično jedinstvenu narodnost. Proti tomu udarcu na narodnu čast branit će se Česi i naći u svojoj na-rodujši samosvesti tolike snage, da ga osuđuje. Zatijev, da se njemacki jezik uzakoni kao državni jezik, pa samo i pod imenom posredovni jezik, protivi se po-stojećim državnim, temeljnju zakonom, koji ne poznaju nikakvog ni državnog ni posredovnog jezika. Tko nepristrano pro-sudjuje taj zahtjev, mora doći do uverenja, da je u njegovih postavljajućih pone-stalo etičnih načela, koja vladaju u svim ravnotežnim ustrojstvima.

Ravnoopravnost svih austrijskih na-roda mora biti provedena, a dok se to ne sbude, ponestajat će svakoj austrijskoj vlasti moralnih uvjeta, da ista učini. Kad bude zadovoljeno opravdanim težnjama Slavena, to budu oslobođeni od tlačenja našilnika, dozvat će oni monarhiju na novi život, i pomaci joj, da ostvari neke svoje prosjedne težnje na istoku. Česi su bili neprestance podrške prieslosti i Au-strije. S toga je već vrieme, da ne budu držani gradjani drugog razreda. Česi se bori za jednakopravno pravo za sve, oni se ne

Izlazi svakog utorka i petka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju,
nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata se postarom stoji:
12 K. u obče, 6 K. za seljake, 3 K. na godinu
ili K. 6 —, odr. 3 — na
pol godine.

Ivan carevine više postarina.
Pojedini broj stoji 10 K. koli u
Puli, toli izvan iste.
Uredništvo se nalazi u ulici
Gulja br. 5 te prima stranke
osim nedjelje i svetka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

Predsjednik ovdješnje podružnice dr. M. Luginja otvorio je svrćanost sa kratkim, poučenim govorom o zadatku i koristi škola, razumljujući postanak ove i drugih takodih škola, koje se uzdržavaju milodari, skupljениmi od rodoljuba slovenskih ili hrvatskih, a na koncu preporuči roditeljem, da svoju djecu kroz praznike dobro čuju u pazu.

Nakon toga su neki dječaci i djevojčice na izust izrekli "nekoje" rodoljubne pjesmice. A lepo i divno je bilo vidjeti i slušati, kako su većina ovih srčano, jasno, jezgovito i lepo deklamirala.

Evo njihova imena:

1. Turak Ivko. 2. Marčan Antun. 3. Pečenko Justina. 4. Rauer Fran. 5. Stiglč Zora. 6. Pečenko Marija. 7. Luginja Maria. 8. Dobrović Josipa. 9. Urbane Josip. 10. Malvić Vladimir. 11. Rosanda Anton. 12. Ladavač Antonija. 13. Serđo Josip.

Zatim su djeca jednoglasno pod ravnanjem svoje vredne učiteljice zapjevala pjesmu „Lepa naša domovina“, a na svrdučku Carevku.

Na koncu se podario one, koje su bolje napredovali, malom uspomenom, sastojecu od bogoljubnih slika; svoj djeci pak i svim prisutnim se je podijelio izvješće ove školske godine.

Iz izvješća proizlazi, da se je sve djecu obogje spola početkom školske godine upisalo 118, od kojih je tekom godine 7 odstupilo, a dvoje umrlo. Ostalo ih je dakle koncem godine 109.

Napredak je bio vrlo povoljan: Napredovalo ih je 17 odlično, 73 dobro, a 19 manje dobro.

Od toga se jasno vidi, kolika i kakva je potreba bila jedne hrvatske škole ovdje u Puli.

Ali školska zgrada je već premljenata za svakokutnu ovu djecu, te se s toga mora svakako nastojati, da se, zgrada čim prije poveća i priskrbi još jedna učiteljska sila, po mogućnosti već za buduću školsku godinu.

Slijedimo prilagati listu poštanske poštne poštne, sa točnom oznakom zaostale i tekucu predplate. Današnjem broju prilažemo za Malinsku, Materiju, Matulje, Medulin i Novigrad na moru. Molimo dakle predplatnike, da izvrše svoju dužnost.

Pokrajinske:

Ministar trgovine u Trstu. Austrijski ministar, trgovine g. baron Call boravio je dva dana u Trstu, gdje je pregledao razna obrtno-trgovačka poduzeća. Ministar odputovao je natrag u Beč 13. t. mj. na večer.

Profesor na talijanskoj realnoj gimnaziji u Pazinu. Zemaljski odbor za Istru imenovao namjestnim učiteljem na realnoj gimnaziji u Pazinu g. Kurschen-Mario.

Od sada će dakle pokrajina Istra platiti na talijanskoj realnoj gimnaziji 7 profesora učitelja, t. j. ravnatelja i 6 učitelja i to za 3 razreda.

Konstituiranje novozabranoga občinskog zastupstva u Podgradu. Rako već javili, obavili su se pod konac progloga mjeseca občinski izbori u Podgradu. Narodni predloženici bijahu izabrani jednoglasno u sva tri tjele, što nam svjedoči, da bijahu svih poznatim nemiri i izgredi, počinjeni tamo prije 3—4 godine, umjetno izazvani i umjetno podržavani po neprijateljih našega naroda, nalazeći se u Voloskom, Trstu i Poreču. Zavedeno učanstvo progledalo je na vremje te zaustilo sačinju odpadnika, koji su sluzili u slijepe orudje narodnim dušmantom. Anas neima više u onoj občini uporista učinjeno našeg naroda, što se je najsjajnije dokazalo prigodom netom obavljenih izbora, koji bijahu jednoglasni i proliji, nebjivaši nikakva prigovora.

Dne 9. t. mj. sastalo se prvi put vozačko zastupstvo, da se konstituiira. Izbran bijaše jednoglasno načelnik zemaljski zastupnik i namošnji tr-

govac g. Slavoj Jenko. Isto tako jednoglasno bijahu izabrani i občinski savjetnici. Živili svestni občinari i njihovi privaci!

Otdahotek. Kandidat odvjetničevta i hrvatski rodoljub iz Istre g. dr. Ivan Zuccon, diešo se je proglaša čedna sa Trstom, gdje je proboravio dulje vremena u sudbenoj i odvjetničkoj praksi, i gdje je bio članom i odbornikom raznih slovenskih društava. Proglaša četvrtka razstao se kao I. podpredsjednik slovenskoga "Dalmatinskoj podpornog društva" vrlo sređeno pozdravljen na sjednici od predsjednika i g. odbornika. Poslije sjednice sakupili se odbornici sa g. podpredsjednikom u dalmatinskoj krmini uz času ručnu vinca.

I taj pozdravio razni govornici svoga odlazećeg sudruga iz odbora, a zabavu oživio nekoj članovi "Slovenskoga pevskega društva", koji su dosli, da izkušte svomu odložecemu predsjedniku.

Prijatelji i štovatelji g. dr. Zuccona prizirede istom u "subotu" na večer u prostorijah "Slovenske čitalnice" za odhodnicu prijateljsku večer. Tu se sakupilo oko 50 osoba, većinom članova čitalnice, kojim se je kasnije pridružio skoro podpuščen mužki zbor "Slovenskoga pevskega društva".

Zaredale su vatrene i oduševljene zdravice, u kojih su pojedini govornici slavili kriposti i vrline g. dra. Zuccona, te ga počitali, da užraje na dosadašnjem putu i u Puli, gdje se kani stalno namjestiti kano sudrug odvjetničku i zastupnicu g. dra Matku Luginje.

Govore izmjenjivala je sad mila i blaga, sad vatrena i oduševljujuća pjesma, kojom toli krasno vlađa ono naše pevačko društvo.

Obćenito se je žalilo, što ostavlja g. dr. Zuccon u Trst, gdje je od svoga dolaska toli požrtvovo i rodoljubno za slovensku stvar radio. Njega prate u Pulu simpatije tršćanski Slovenaca, koji su mu u to harni za njegovo rodoljubno djelovanje u Trstu i okolicu.

Kasno u noć rastaše se prijatelji sa odlazcem drugom, sjetiv se prije plemenite družbe sv. Cirila i Metoda. Na razstanku stisnute kriepko i sređeno svrku prijatelju i rodoljubu, koji je odputovao u Pulu sliedećeg dana t. j. u nedjelju jutro.

Občinski izbori u Dekanilu. Dne 11. t. mj. svršili su u toj občini izbori za občinsko zastupstvo. Izbori ti izpali su malom iznijkom na obće zadovoljstvo, jer su izabrani muževi pošteni rodoljubi i vredni občinari. Za čitavoga izbora vladao je uzoran mir i red te bijahu posve suvišni oružnici, koje je tam poslala politička oblast. Agitacije prije izbora nije bilo, jer tamo neima narodnih protivnika. Očekujemo od novoga zastupstva, da će učiniti sve sile na dobro čitave občine i nastojati, da se občinari koli moralno tolji materijalno prigenu i uvrste.

Gimnazije u Pazinu. Kako su prije osnivanja hrvatske državne gimnazije u Pazinu, židovsko-talijanske i njih sredine novine raznjasle svakojakih loži, o istoj i njezinim polaznicima, nisu pomanjkale niti u oči zaključenja, da svojim vjernikom raztrube radostnu za njih makar i neistinu vjest o groznom neuspjehu te naše gimnazije. Statistički podatci su njih onda utjerali u laž, pak neka isti govore i sada.

Početkom školske godine upisalo se u hrvatsku državnu gimnaziju 102 dјaka, a talijansku realnu gimnaziju 95. Izstupilo njih za prvič tečaj iz hrvatske gimnazije 13, a iz talijanske 6, tako da su početkom drugog polječa oboje gimnazije bile sa jednakim brojem dјaka, najme sa 89.

Konačni uspjeh bio je sledeći:

a) Hrvatska državna gimnazija:
1. Prvi red s odlikom 8
2. Prvi red 62
3. Drugi red 8
4. Treći red 5

b) Talijanska pokrajinska realna gimnazija:
Razred I II, Ukupno 2
6. Izstupili prije ocjene 4
Ukupno 89

5. Pripušteni k popravnom izpitu 2
6. Izstupili prije ocjene 4
Ukupno 89

b) Talijanska pokrajinska realna gimnazija:
Razred I II, Ukupno 2
1. Prvi red s odlikom 22
2. Prvi red 43
3. Drugi red 8
4. Treći red 9
5. Pripušteni k popravnom izpitu 5 2 7

Štroj 79 10 89

Kako izvidno, u hrvatskoj gimnaziji je promaknuto 70 dјaka, a u talijanskoj 65.

Uzme li se u obzir, da je hrvatska gimnazija u Pazinu zadnji čas otvorena, da većina dјaka dolazi iz pučkih škola, kôd, kojih obстоje samo poludnevna posluška, da a dobar dio dјaka dolazi iz prenatpanih pučkih škola (n. pr. u Pazinu hrvatska pučka škola broji 170 djece na dvije, učiteljske sile, dočim talijanska 110 djece na 4 sile), da mnogi naši dјaci stanju za 1 sat daleko od zavoda, da naši dјaci jesu većinom oskudni itd., — tada će svakdo doći za zaključka, da je uspjeh naše gimnazije uprav sijajan, te mi na istom čestitamo koli vrednim ravnatelju i učiteljskom sboru, toli revnim promaknutim dјakom.

Za dođeću školsku godinu upisalo se juve, u I razred 10 dјaka.

Gostova u Opatiji bilo je polag imenika od dne 10. t. mj. od 1. septembra 1899. do 27. junija ove godine 7111 stranaka sa 12.382 osobe. Od 27. junija do 7. lipnja nadosle su na novo 502 osobe; toga dana bilo je u Opatiji svih gostova 998.

Odlazak englezke eskadre iz Trsta. Jedan dio englezke eskadre, pod zapovjedništvom contre-admirala lorda Charlesa Beresforda, sa glavnim brodom Ramillies i 15 drugih brodova, otplovila je prošle subote u jutro za Rieku. Drugi dio brodovlja otisao za razne luke u Dalmaciji.

Nakon što se je vice-admiral John Fisher oslovio za predstojnicim raznili oblasti, ukrea se na svoj Renown, i pozdravio grad sa 21 hitcem, zaplovili zadnji sa diealom brodovlja put Mletaku.

Cela eskadra sastaje se oko 28. o. mj. u Krfu.

Sastanak talijanskih načelnika Istre u Trstu. Iz tršćanskih novina dozajemo, da su se dne 10. t. mj. sastali talijanski načelnici Istre na poziv talijanskoga političkoga društva za Istru, a u prostorijah društva "Filarmonico-Dramatico". Sastanku je predsjedao predsjednik političkoga društva dr. Bennati; zapisnik je vodio dr. Ventrella. Zastupane bijahu slijedeće občine Istre: Labin, Buje, Kopar, Cittanova, Vodnjan, Grožnjan, Izola, Lovran, Lošinj, Mali, Motovun, Milje, Poreč, Pomjan, Piran, Pula, Oprtalj, Rovinj, Roč, Sanvincenti, Umag, Bale, Krk, Bertonigla i Vižinada; za tim upravna vjeća iz Draguća i Huma, a ono iz Pazina se izpricalo; istakote izpričali se načelnici Cresa, Osora i Vrsara.

Predsjednik razloži prisutnim zašto bi jutru pozvani od strane političkoga društva; zahvali im se na mnogobrojnom odzivu, te im predoci predmete, o kojih će razpravljati.

U obširoj razpravi govorilo se o gospodarskih pitanjih Istre, osobitom obziru nekoje občine. Stvoreni bijahu nekoji zaključci. Razpravljalo se i o političkim odnosajih stranke i prihvatilo mjeru radi življanijem djeđelovanja. Tako talijanski listovi — i nista više?

Iz drugih krajeva.

Vratilo se u Rim. Dne 6. t. mj. prošao je preko Zadra put Rima našem zemljom i učeni književnik, glagoljaš preč. g. Dragutin Parčić.

Svetčano otvorene „Hrvatskog sokola“ obaviti će se dne 22. t. mj. u Šibeniku. Tom prigodom blagoslovili će se krušna družiljena zaštitna.

C. I. kr. vojna mornarica. N. V. B. Maria Theresia stigla je na 13. o. mj. u Colombo (otok Ceylon). Nakon boravka od tri dana, proslijeđuje put za Singapore. Na brodu je sve zdravo.

Grrom udario u crkvu. Dne 8. t. mj. udario je grrom u crkvu sv. Martina u Žernovu na Korčuli (Dalmacija). Grrom je nagradio tri oltara, i na pol porušio zvonik. Grrom je počinio veliku štetu.

II. katolički sastanak obdržavati će se dne 10., 11. i 12. septembra t. g. u Ljubljani. Dne 10. septembra biti će ustanovni sastanak: dne 11. razpravljati će pojedini odjeli, a 12. biti će svečani sastanci. Uzvuci će glasiti na ime. Uzvini za sva tri sastanka ujedno sa izvješćem, koje će se izdati poslije sastanka, stojati će 2 krune. Uzvini za sastanak samo 1 kruna, na sastanak zadnji dan 50 para.

G. pripredjivači nadaju se, da će taj sastanak posjetiti mnogobrojno gg. istočnijenici.

Dalmatinci u Kini? Zadarški Narodni List prosvjeduje proti tomu, da se odašlje dalmatinska pješačka pukovnija u Kini, jer kaže, da je dosta, da su od strane Hrvata u Kini mornari na carskih brodovih.

U Trstu se govori, da su dobili po jedan bataljun 97. i 57. pješačkih pukovnija zapovjed neka se pripreme na polazak u Kini. To da bi imalo biti u vezi sa višću, da je fregatski kapetan Thomas, zapovjednik austrijskog broda "Zenta", u Pekingu sa 25 svojih mornara umoren od Kineza.

Hrvatski hodočastnici brzojavise dne 28. junija iz Rima. Danas su hrvatski hodočastnici, nakon što juče sređeno prisječe u Rim, posjetili crkvu sv. Petra. Poslije toga pohoda pozdravio ih je zagrebački nadbiskup Posilović u hrvatskom kolegiju sv. Jeronima, dočim je biskup Krpac držao propovijed. Dojam sifan. Očekujemo braću iz Dalmacije, kojih ima preko sedam stotina. Po Rimu nas rode u grupi: gg. dr. Jambreković i Matiča. Velike se pripreme čine za blagdan svetih apostola Cirila i Metoda, na kojih grobu pomolit ćemo se za slobodu, veličini i sreću Hrvatske.

Politički nasljednici pokojnoga dra. Bulata. Jedan bečki list piše, da će se politički ostavšćina pokojnoga dra. Bulata ovako podijeliti među njegove prištade: dr. Ivčević biti će imenovan predsjednik sabora i zem. odjora; splitski načelnik Milicie biti će izabran zastupnikom na carevinsko viće a dr. Deskić zastupnikom na zemaljskom saboru Zadru. To će preuzeti vodstvo narodne stranke u Dalmaciji nije jošte odlučeno.

Br. 316/1900.

Oglas natječaja.

Uslijed zaključka odborske sjednice ravnateljstva družbe sv. Cirila i Metoda za Istru od 5. srpnja 1900., raspisuje se ovim natječaj za mjesto učitelja na državnim pučkim školama u Baderni i Kašteliru.

Godišnja plaća jest ona ista. Sto ju redovito imaju javni učitelji II. reda u Istri, te se izplaćuje u mjesecima unaprednim obzicima.

Iz tog loga pripada državnim učiteljem pravo na bezplatan stan, krinkvenje i mitrovinu.

Molbe obložene svjedočbami položenog izpita zrelosti i eventualno izpita usposobljenja, te dojakošnje službe, imaju se predložiti podpisom ravnateljstvu najkasnije do 5. kolovoza 1900.

Pobježe obavijesti daje podpisano. **Volosko - Opatija, 8. srpnja 1900.** Za ravnateljstvo: **Vjekoslav Spinčić, Dr. Pošćić, predsjednik.** Tajnik.

Razpis natječaja.

C. kr. je ministarstvo poljodjelstva dozvolilo odlukom 5. decembra 1899. br. 26.747.2244 za školsku godinu 1900-1901. jedan stipendij godišnjih 300 K za djevojke hrvatske ili slovenske narodnosti iz Primorja, koje hoće da polazu gospodinjsku školu c. kr. kmetijske države kranjske.

Moliteljice za ovaj stipendij imaju podnesti svoje molbenice podpisanim na mjestu do 1. septembra 1900.

Molbenicama valja dodati:

1. Krstni list; za upis u spomenutu školu treba dovršenih 16. godina; iznimice u posebnog obzira vrednih slučajevih se može dovoliti upis mladjih učenica;

2. Ječnička svjedočba o dobrom zdravlju.

3. Svjedočba o imetu i o gospodarskih odnosajih moliteljice;

4. Občinska svjedočba o dobrom poslašanju, podpisana i od župnika;

5. Obveza, da će moliteljica točno i svestno obavljati sva djela, što se budu njoj naložila te da će strogo se ravnati po kućnom redu.

6. Zbog uступa u spomenutu školu moliteljica mora dokazati, da znade čitati, pisati i računati.

Školska godina počne 1. oktobra 1900.

Od c. kr. namjestništva.

U Trstu, dne 6. jula 1900.

Tršćansko-istarsko Hodočašće u Rim.

Vjerni Katolići!

Sveti Otac papa Lava XIII. zove nas k sebi u Rim, da zadobimo oproštenje sjetne godine, i da tim svećano zaključimo XIX. stoljeće, koje izlaze, te da se pripravimo za nastup novoga dvadesetog stoljeća.

Pa dobro, polohimo pohođeno u Rim, k viečnom gradu, k piostrinici katolicizma, k grohom svelih Petra i Pavla, poglavica apostolskih, da učvrstimo našu vjeru, da što tjesnije prijenemo uz nepogrešivu Stolnicu Namjestačnika Kristova, da posjetimo moći svetih mučenika, da zadobijemo na njihovim grobovima u drevnih katakombama nove sile proti neprijateljem vjere i kršćanske krieposti.

Da se lagaju zadobije Jubilej i omogući posjet svetoga Grada, ustrojio se Odbor koji pripravlja

Hodočašće u Rim

sa sljedećim rasporedom:

1. K. Hodočašcu pozvani su svi vjerni Katolići Trsta i Istre, radi česa se imenuje Tršćansko-istarsko Hodočašće.

2. Odlazak je ustanovljen dne 26. avgusta po podne.

3. Svi hodočašnici putovati će zajedno do Rima.

4. U Rimu moći će se svatko zadržati više ili manje dana potug volje; na povratak pak moći će posjetiti Svetišta u Loretu i u Asizih.

5. Cene za tamo i natrag, to jest iz Trsta u Rim, a iz Rima u Loreto i Asize do Trsta, jesu sljedeće:

3-4 kruna za treći razred,

5-8 kruna za drugi razred.

6. Za trošak za hrani i stan skrbili će sami hodočašnici, u ostalom Odbor će nastojati, da im zadobije u tom pogledu sve moguće potakšće.

7. Koji želi pridružiti se Hodočašnikom, neka se oglasi što prije biskupskoj Kuriji u Trstu, ili precastomu poreckomu kanoniku Monsinjoru E. Pahoviću.

Katolici!

Okoristite se ovom lepotom pribodom: sa malenim troškom možete posjetiti Viečni Grad, lice u lice gledati veleđinu osobu Lava XIII., i primiti Apostolski Blagoslov. Pohrlete mnogobrojno sljedeće druge Biskupije Austrije i svega sveta, koje su već poslale u Rim na hiljadu svojih zastupnika. Trst i Istra veća se pozivu odzova.

U Trstu, dne 10. junija 1900.

Odbor.

Oglas jeftimbe!

Daje se na obće znanje, da će se u četvrtak dne 26. jula 1900. u 10 sati prije podne, u kući podpisanih občinskog glavaru u Boljanskom polju selo Mandići kbr. 137, obdržavati:

Javna jeftimba za gradnju crkvenoga tornja (zvonika) kraj župne crkve u Vranji.

Svekolike radnje proračunane su na K 4439-44.

Dostalač imati će da položi u ovu občinsku blagajnu deset postočnu jamčevinu (vadium) čitave proračunate slike.

Ostali uvjeti jeftimbe, kao što i gradjevni nacrti i troškovnik, razvidni su svakom u ovom občinskom uredu za vrijeme uredovnih sati.

Občinsko glavarstvo:

(M. P.)

glavar

Buretić.

Svjeće od pčelinjeg voska

sa jamičevinom od K 2000.

Preporučani i svečenstvu, crkvenim upravam i slavonim općinstvu uz cijena: Eg po K 4-90

Voštene svjeće i duplire I (austrijski

sastav) 4-40

Svjeće i duplire I (talijanski sastav) 3-

Svjeće i duplire II 2-40

Tamjan lacrima I 2-40

II 2-

granič 1-20

Površeno platno za oljare 2-

Stjeni i stakla za vječno svjetlo po običaju su cijeni.

Naručbe u vrijednosti od 20 K napred, poslijem franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.

Sa odličnim stovanjem

J. KOPAČ,

Ulica sv. Antona 7. Gorica.

Kupujte samo Cirilo-Metodijske žigice!

Jedini
IZVOZ NARAVSKOG VIŠKOG VINA
crnog i bijelog ponajboljih vrsti.

MARIJA MARDEŠIĆ
trgovina i izvoz vina u Puli (Istra).

Clenici šalju se na zahtjev badava i prosto poštarine.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice svoj krojački posao na glavnem trgu (Foro) br. 6 u Puli, u prvom katu.

U zalihi imade na izbor raznovrstne najmoderne tkanine za odjeću, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klément, krojački majstor.

L. Malitzky

Pala, Via Serbia 65. - parar i srebrnar - Pala, Via Serbia 65.
preporuča

bogatu zalihu

žepnih i sobnih satova raznih kovina i vrsti, dalje svakovrtnih zlatnih i srebrnih stvari, n. pr. prstena, naušnice, narukvica, lanaca, igala, gumba itd., sve najprikladnije za darove o priliki sv. potvrde (berme).

Knjigotiskara i knjigovežnica

J. Krmphotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje
koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede,
kao takodjer pisačeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinalah.

Sve tiskanice
za štedovna i zajmovna družtva u obče

preskrbljuje točno, brzo i jestino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabe, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; bilježuje također knjige itd.